

MAANA YA KALIMA YA TAWHEED NA SHARTI ZAKE

Maana Ya Kalima Ya Tawheed

1 – 4

Mtayarishi: Sheikh Dr. Saaleh as-Saaleh

KALIMA YA (TAWHEED) EEMAN Ina Maanisha Nini?

Hii ndiyo asili ya nguzo (msingi) wa kwanza katika itiqadi (imani) ya Tawheed (Umoja na Upwekeshaji wa Allah). Allaah ni Mmoja katika Umola Wake, Allah ni Mmoja katika Uungu Wake (Yeye ndiye anastahiki Upweke wa kuelekezewa ibada), na Allah ni Mmoja na ni Mpweke katika vitendo Vyake na katika Majina na Sifa Zake. Mtu anapomkubali Allah kuwa ndiye Mola wa Haki na Yeye pekee ndiye Anayestahiki kuabudiwa; basi ni lazima [vile vile kila mtu] akataye (na ajjepushe na akanushe) ibada zozote nyengine zinazofanywa (zinazoelekezwa) kwa mtu (au kitu) pasi na Allaah. Hii ndio maana ya: **la ilaaha illa-Allaah**: “hapana Mola Apasae kuabudiwa kwa haki, isipokuwa Allaah”.

Kalima hii imestawi kwa kauli ya kukanusha na kauli ya kukiri (kukubali). Tamshi la: ‘isipokuwa Allaah’ linathibitisha kuwa Allaah pekee ndiye Mungu wa Haki Anayestahiki kuabudiwa. Allaah ni Aliyekamili kwa Uadilifu, na ni Mwenye Hikma. Ametuumba na anataka tumjuwe na tumuabudu Yeye pekee. Hakutuwacha bila ya mwongozo. Hii ni sehemu katika sehemu ya Rehema Zake Yeye, Aliyetukuka, ametuma Mitume na manabii (wote) kufikisha ujumbe mmoja: (ya kuwa) binaadamu ni lazima (atwii na) ajisalimishe kwa matakwa ya Mola wao Muumbaji, na wamuwaabudu Yeye peke Yake. Huu ndio msingi wa al-Islam. Ni risala ile ile aliyofikisha Adam, Ibraaheem, Moosa, ‘Eesa na hatimaye mwisho Muhammad (صلى الله عليه وسلم) kwa watu wote mpaka siku ya Kiyama. Hawa Manabii na Mitume walikuwa binaadamu walioumbwa [kama sisi]. Katika ujumbe wa mwisho uliotumwa

(ukafikishwa) kwa binaadamu ni: kukubali na kukiri ya kuwa: “Hapana Mola Apasae kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, na [kushuhudia na nakukubali] Muhammad kwa hakika ni Mtume wa Allaah.” (Itikadi Na) Kalima hii ndio ufunguo wa pepo. Lakini! Hakuna ufunguo usiokuwa na meno ama ncha (zake maalum). Ndio pale unaona yakuwa ukija na ufunguo ulio na meno na uliochongwa sawasawa; mlango unafunguka. Lau kama si hivyo; mlango hautafunguka abadan! Kwa hivyo Yeyote yule anayetaraji na anayetaka kuingia peponi (na kujepusha na moto) kwa kalima hii ya “Ilaa ilaaha illa-Allaah”, basi Inawajibika ya kuwa atimize masharti fulani ambayo ndiyo ‘meno na mchongo’ mahususan wa kalima hii [ambayo ni ufunguo wa pepo].

“Mwenye kunitwi’i mimi [kunifwata], amemtwi’i Allaah. Na mwenye kuni’asi mimi [asinifuwate], basi amemu’asi Allaah. Na mwenye kumtwi’i kiongozi (amir) niliyemchaguwa, amenitwi’i mimi. Na mwenye kumu’asi kiongozi huyo, basi ameni’asi mimi.”

Masharti hayo ni:

1. Al-’Ilm – Ilimu:

Ilimu ya kumjuwa Allaah (tawheed), na ilimu ya mfumo, dhati na mbinu za ibada: ni muhimu kwa (dasturi) vitendo vya kiislamu pamoja na [kuwa ni muhimu katika] kuufahamu Uislamu. Ilimu ya manufaa ni ile yenye kuelekeza katika kukana (kukataa) waungu wengine, na pia inakuelekeza katika kuamini na kufanya nia zako [za amali] ni kwa sababu ya Allah Pekee (al-ikhlaas). Allaah, Aliyetukuka anasema: **“Basi jua ya kwamba hakuna aabudiwaye kwa haki ila Allaah, na omba maghufira kwa dhambi zako na (dhambi) za waislamu [Waumini] wanaume na**

waislamu [Waumini] wanawake. Na Allaah anajua mahali penu pa kwenda na kurudi, na mahali penu pa kukaa.”

[Soorat Muhammad, 47:19]

Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم)

amesema: **“Atakayekufa akiwa anajua (ana ilimu ya sawasawa) yakuwa Hapana Mola Apasae kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah : ataingia Al-Jannah (peponi) .”**

(Imekusanywa na Imaam Muslim)

2. Al-Yaqeen – Yakini

Kalima hii ya (Ilaa ilaaha illal-laah Muhammad rasulullaah) ni lazima isemwe kwa ulimi na iaminiwe katika moyo; bila ya shaka yeyote [kuhusu maana yake].

Allaah, Aliyetukuka anasema: **“Hakika Wenyekuamini kweli kweli ni wale waliomuamini Allaah na Mtume wake; kisha wakawa si wenye shaka [kabisa], na wakapigania dini ya Allaah kwa mali zao na nafsi zao. Hao ndio wenye kuamini kweli.”**

[Sooratul Hujuraat, 49:15].

Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم)

amesema: **“Nashuhudia na nakubali ya kuwa hapana Mola Apasae kuabudiwa kwa haki, isipokuwa Allah na [Nashuhudia na nakubali] ya kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah. Hakuna Mja wa Allaah yeyote atakaye kutana na Allaah [siku ya malipo], ambaye hana shaka [juu ya kalima hii] isipokuwa [Allaah] atamuingiza Al-Jannah (peponi) .”**

(Imekusanywa na Imaam Muslim)

3. Al-Ikhlaas – Uthibitisho Na Kutakasika Nia

Nia ya kuukubali Uislamu pamoja, na [nia ya] vitendo vyote (amali zote); ni LAZIMA [nia] iwe kwa sababu ya Allaah

(Endelea kwenye Ukurasa wa 2)

(Endelea Kutoka Ukurasa wa 1)

pekee. Allaah, Aliyetukuka anasema:

“Sema: ‘Hakika [mimi] nimeamrisha nimuabudu Allaah kwa kumsafishia Dini Yeye tu.” [Soorah az-Zumar, 39:11].

Kwa hivyo mtu yeyote akiikubali na kukiri kalima hii ya (laa ilaaha illal-Allaah Muhammad rasulullaah); ni lazima iwe kwa sababu ya Allaah. Si kwa sababu ya mtu yeyote mwingine. Ikhlās (Usafi na kutakasika kwa Nia) ni kinyume cha shirk (kuwanasibisha wengine katika yale anayostahiki Allaah pekee Yake; kama vile kuwategemea au kuwaabudu hao au kuwaabudu hao pamoja Naye). Yule ambaye anatamka kalima hii ya shahada; kwa sababu ya kufaidika na vitu vya ki-ulumwengu, basi hajakamilisha sharti hii ya kusafisha na kuthibitisha ibada [ziwe ni kwa sababu ya Allaah]. Na pia amekwisha shindwa kufuata amri ya Allaah Aliposema: **“Sema: ‘Allaah tu namuabudu, kwa kumsafishia Yeye tu Dini yangu.’”** [Soorat az-Zumar, 39:14] Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم) amesema: “... kwa hakika Allaah Ame muharamishia moto, yule anayesema laa ilaaha illa-Allaah; kwa kutaraji kwa kauli hiyo [anayosema na kuiamini] Uso wa Allaah.” [yaani ikhlās]. (hadeeth imekubalika)

4. As-Sidq – Kusadikisha (Uswaheeh)

Ukweli (uhalisi) unatengeza njia ya ufahamu ambao unaonufaisha kalima hii (ya laa ilaaha illal-Allaah Muhammad rasulullaah). Humuungeza nguvu mtu na kumtimizia hima ya kutaka kupata ilimu ya kumjuwa Muumbwa wake, [naye ni] Allaah. Wanafiki hutamka kalima hii, lakini wakaficha kuipinga kwao na kutoamini kwao katika nyoyo zao:

“Watakuambia wale mabedui waliokaa nyuma (wasende vitani wala hawana udhuru wowote; wakijidai kutoa udhuru waseme): ‘Mali zetu na watu wetu walitushughulisha, basi tuombe msamaha.’ Wanasema kwa ndimi zao (maneno) yasiyo kuwamo katika nyoyo zao. Sema: ‘Ni nani awezaye kukusaidieni chochote kwa Allaah akitaka Yeye kukudhuruni au akitaka kukunufaisheni?’ Bali Allaah anazo khabari za mnayo yatenda yote.”

[Soorat ul-Fath, 48:11]

Moyo ni kama mfalme, na viungo ndio majeshi. Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم)

amesema: “Kwa uhakika! Katika mwili kuna pande la nyama; litakapokuwa zuri, basi mwili wote huwa mzuri (mtu huwa mwema). Na likiwa (ovu) lenye ufisadi; basi mwili wote utakuwa muovu (mfisadi). Kwa hakika (pande hilo la nyama) ni moyo.” [kipande cha hadeeth iliyokusanywa na Bukhaaree & Muslim] Mapenzi ya Allaah yakistawi katika moyo wa mtu; basi uaminifu na uswaheeh [wa imani] hustawi [na hujaa] katika moyo. Lakini hawaa (matamano) yakiufikia moyo; njia za ufisadi na unafiki zinafunguka, na mtu anaweza kusema (kutamka) yale yasiyomo katika moyo wake [asiyoyaamini]. Moyo ulio stawi na wenye utulivu [wa imani] ni ule ambao umeepukana na:

- a) Kumshirikisha mtu yeyote / kitu chochote katika kumuabudu Allaah.
- b) Kibri na majivuno na ufahari
- c) Wivu na uhasidi
- d) Shari (kinyonge)
- e) Kupenda maisha ya dunia
- f) Kupenda uongozi Na utwala
- g) Hawaa (matamano)
- h) Bid’ah (uzushi katika dini)

Huu ndio moyo uliotimiza kuikubali na kukiri kalima ya shahaadah. Hii ndiyo inajulikana katika Qur’an kama: “Al-Qalb as-Saleem,” ‘moyo uliosalimika, wenye utulivu na uliokamilika [katika kukubali eeman].’ Na hichi ndicho kitu chenye thamani kubwa siku ya Kiyama: **“Siku ambayo [kwamba] hayatafaa mali wala watoto. Isipo kuwa mwenye kuji kwa Allaah na moyo safi; (huyu ndiye atakayepata ya kumfaa).”** [Soorah ash-Shu’araa’, 26: 88-89]

5. Al-Mahabbah – Mahaba (Mapenzi)

Mahaba Inamaanisha:

- a) Kumpenda Allaah na Mtume Wake, Muhammad (صلى الله عليه وسلم) kuliko kitu chochote kingine.
- b) Kupenda mambo yanayopendwa na Allaah na Mtume Wake (صلى الله عليه وسلم)
- c) Kuchukua mambo yanayochukiwa na Allaah na Mtume Wake (صلى الله عليه وسلم) katika mambo yote. Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم) amesema: “Yeyote atakaye kuwa na mambo matatu [haya] ataonja [atafurahia] utamu wa imani: - Mtu ambaye Allaah na Mtume Wake (صلى الله عليه وسلم) ni bora na anawapenda zaidi kuliko kitu chochote kingine; - awe anampenda mtu kwa sababu ya Allaah pekee (yaani kumpenda

mtu mwingine sababu ya dini na kumridhisha Allaah pekee Yake); - awe anachukia [na kuhofia] kuregea katika kufr [kuritadi] baada ya kuwa Allaah amemuokowa kutokana nayo [hiyo kufr], na awe [halikadhhalika] anachukia [na anahofia] awe atatupwa [atatiwa] motoni [jahannam].”

(Imekusanywa na Al-Bukhaaree & Muslim)

Mahaba ya kumpenda Allaah na Mtume Wake, Muhammad (صلى الله عليه وسلم): ni lazima yawe [pia] ni katika kufuata amri Zao. Hii inakanusha kufuata wazushi [ahlul bid’a] na uzushi wao, wale ambao wanaongeza na wanazusha mifumo na njia ambazo hazimo katika mafundisho ya Uislamu; kama vile mambo ya ki-sufi na migawanyo wanayoyaita ‘tareeqa (njia)’, ambayo [haya yote] hayana uhusiano wowote na Uislamu [wa sawa]. Wanatukuza mashekhe wao wa kisufi na viongozi (aqtab) wao kama ni watukufu (wasio binaadamu wa kawaida). Vile vile, ma Raafidhah (mashi’ah) wanamtukuza ‘Ali na watu wengine wa familia ya Mtume (صلى الله عليه وسلم)

wakawafanya na utukufu (usio wa kibinaadamu), mpaka wakaawaomba wao pamoja na [Allaah], ama pasi na kumuomba Allaah! **“Na katika watu kuna wanao fanya waungu wasio kuwa Allaah. Wanawapenda kama kumpenda Allaah. Lakini walio amini wanampenda Allaah zaidi sana. Na laiti walio dhulumu (nafsi zao) wanaijua (balaa itakayowapata) watakapo iona adhabu (siku hiyo ya Kiyama), kuwa nguvu zote ni za Allaah (siku hiyo - hakuna masanamu wakuwasaidia wala mengineyo) na kuwa Allaah ni mkali wa kuadhibu!”** [Soorat ul-Baqarah, 2:165] Katika hadeeth (hii), Abdullah bin Mas’ud (رضي الله عنه) amesema: “Alisema Mtume (صلى الله عليه وسلم) kauli moja nami [Abdullaah bin Mas’ud] nikaongeza nyengine; Alisema Mtume (صلى الله عليه وسلم): **“Atakayekufa na awe huomba (huabudu) kitu chengine pasi na Allaah, kumfanyia mpinzani, Allaah [katika maombi (ibada) yake]; ataingia motoni.”** Nami nikasema: **“atakayekufa hali ya kuwa haombi kitu chochote kingine (kuwa ndiye mungu wake) kama mpinzani wa Allaah; ataingia Al-Jannah (peponi).”**

(Endelea kwenye Ukurasa wa 3)

(Endelea kutoka Ukurasa wa 2)

(Imekusanywa na Al-Bukhaare) Mahaba ya kumpenda Allaah na Ujumbe Wake wa Uislamu unahusiana na ilimu ya kumjuwa Allaah na kujuwa Majina Yake na Sifa Zake (hii ni tawheed). Ilimu ya kumjuwa Allaah ikizidi, na mahaba ya kumpenda Allaah huongezeka. Hii humfanya muu'min awe na hamu ya kukutana na Allaah, kumuona [Allaah], na kusikiza maneno Yake [Allaah] katika akhera. Hili ndio huwa lengo lake [muu'mini], na kwa hivyo mapenzi ya kupenda maisha na starehe za dunia hupungua na kufifia. Hivyo uchangamfu na mori [ya ibada] huongezeka, ikawa lengo ni kwa Allaah, Muumba wake. Hautojifunga [moyo wa muu'mini] katika kushika njia yoyote nyengine isipokuwa ile njia yenye kulekeza katika kumtwi'i na kujisalimisha kwa Allaah peke Yake. Mtu huwa na bidii na jitihada ya kushikamana na kufuata maamrishi ya Allah, kwa uwezo wake wote. Haya ndio huleta furaha ya kikweli; katika maisha haya [ya dunia] na akhera.

6. Al-Inqiyaad – Utiifu Na Ufuwataji kalima ya shahada hukamilika kwa kumtwi'i Allaah na kumtwi'i Mtume Wake, Muhammad (صلى الله عليه وسلم) kwa kujikinga na kujiepusha na yale yaliyokatanzwa na Allaah: **“Na ajisalimishaye uso wake kwa Allaah, na haliyakuwa anafanya mema, bila shaka [huyo] amekwisha kamata fundo lilio madhubuti. Na mwisho wa mambo yote ni kwa Allaah.”**

[Soorat-ul Luqman, 31:22].

Utiifu na ufuwataji huu wa kalima ya shahada ni lazima uwe bila ya wasiwasi na bila ya kusitasita. Bali ni jambo la utiifu na ufuwataji wa kikamilifu. Hii imeelezwa vizuri katika maneno ya Allaah: **“Haiwi kwa Muumini mwanamume wala Muumini mwanamke; Pindi Allaah na Mtume wake wanapokata shauri [katika jambo], kuwa na khiyari katika shauri lao. Na mwenye kumu'asi Allaah na Mtume wake basi hakika amepotea upotofu ulio wazi (kabisa).”**

[Soorat ul-Ahzaab, 33:36].

Hukmu [maamrishi] ya Allaah na ya Mtume Wake; hayapimwi wala kuchunguzwa na binaadamu. Ujumbe huo ni wahyi. Yote yaliyomo [maamrishi

na makatazo] ni ya kumnufaisha binaadamu. Kwa hivyo utiifu na kufuwata Uislamu ni kwa faida ya kila mtu mwenyewe.

7. Al-Qubool – Kukubali Na Kuridhika Haitoshelezi kujuwa Utukufu wa Uislamu na kuwa Uislamu ndiyo Haki, bali kujuwa huku lazima kupatikane kwa kupitia; kukubali, kuridhika na unyenyekevu. Kushikamana na maana [na mafundisho] ya kalima hii; humweka mbali muu'min kutokana na kibri, majivuno na utakabari: [Kuhusu ma-kuffar wa ma- quraysh, Allaah asema]: **“Wao walipo kuwa wakiambiwa “[Laa ilaaha illa ‘Llahu] Hakuna aubudiwaye kwa haki isipokuwa Allaah ,” walikuwa wakikataa.”** [Soorat as-Saafaat, 37:35].

Muislamu lazima ajuwe kuwa kalima hii ya shahaadah inakataza [inapinga]; ushupavu wa kufuata (kiujinga) bila ya uongozi wa sawa, na kuwa [kalima hii ya shahaadah] ina elekeza kukubali mafundisho ya Uislamu kupitia kwa fahamu ya wale waliokuwa katika njia ya sawa (sunnah). Hawa ni maswahaba (رضي الله عنهم أجمعين), na wale wanaofuwata mwenendo wao; mpaka siku ya mwisho. Hii njia [ya uongofu], inajulikana kama njia ya as-Salafus-Saalih (watu wema waliopita). Mtume Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ametoa mithali nzuri ilioje; kuhusu wale wanao kubali na wale wanao kataa uongofu na mafundisho ya Uislamu, amesema (صلى الله عليه وسلم): **“Mfano wa uongofu [huu] na ilimu [hii] aliyonituma nayo Allaah; ni mfano wa mvua nyingi inayoshuka katika ardhi, kukawa katika ardhi hiyo mchanga wenye rutba ukachukuwa maji yale ya mvua na ukastawisha mimea na manyasi kwa wingi. Na kipande chengine [cha ardhi] kikawa kigumu kikazuilia maji yale yakawafaa watu kwa kunywa, kunywisha wanyama wao na kwa kupanda mimea. Na kipande chengine [cha ardhi] kikawa parama [tasa] hakizuwii maji wala hakistwashi mimea, (kikawa kipande hichi cha ardhi, hakimnufaishi yeyote). Huu ndio mfano wa yule aliye na ujuzi wa ilimu ya dini ya Allaah na akanufaika (kupitia ilimu hiyo), ambayo Allaah amenitumia [mtume], akajifundisha na akafundisha wengine. Na mfano wa mwisho, ni wa yule asiyejali [ilimu hiyo], na asiyekubali uongofu ambao Allaah ameutuma [kwa watu] kupitia kwangu (huyu ndiye mfano wake kama ardhi parama isiyu kuwa na manufaa).”**

[Imekusanywa na Al-Bukhaare]

KIPANDE CHA PILI CHA SHAHAADAH

Muhammad ni Mtume wa Allaah. Hii ndiyo sehemu ya pili ya kalima cha shahaadah. Ni kukubali na kuamini kuwa Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ni mtume wa mwisho wa Allaah. Hii inamaanisha [kuamini kuwa]:

1. Yote aliyotueleza Allaah kuhusu Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ni ukweli:

“Hakika amekwisha kujieni Mtume kutokana na nyinyi wenyewe; yanamhuzunisha yanayo kutaabisheni; anakuhangaikieni sana. (Na) Kwa Waumini ni mpole na mwenye huruma.”

[Sooratu t-Tawbah, 9: 128]

“Ewe Mjumbe wa Allaah! Kwa yakini Sisi tumekutuma, (tumekuleta uwe) shahidi na (mbashiri) mtoaji wa habari nzuri, na Muonyaji, Na uwe mwitaji (wa watu) kwa Allaah, kwa idhini Yake, na (uwe) taa yenye kutoa nuru.”

[Soorat ul-Ahzaab, 33: 45-46]

“Waambie: “Bila shaka Mimi ni binaadamu kama nyinyi (isipokuwa nimeletewa wahyi tu!). Ninaletewa Wahyi kwamba Mungu wenu ni Mungu Mmoja. Anayependa kukutana na (jaza ya) Mola Wake (basi) naafanye vitendo vizuri, wala asimshirikishe yoyote katika ibada ya Mola Wake.”

[Qur'an, soorat al-Kahf, 18:110]

“Je! Ni ajabu kwa watu yakwamba tumemfunulia (tumemletea wahyi) mtu miongoni mwao kuwa: “Waonye watu, na wabashirie wale walioamini yakuwa watakuwa na cheo kikubwa mbele ya Mola wao?” Wakasema makafiri: “Hayakuwa haya ila ni kiini macho!”

[Sooratu Yunus, 10: 2]

“Sema: Sina mamlaka ya kujipa nafuu wala kujiondolea madhara, ila apendavyo Allaah; Na lau kama ningalijua ya ghaibu ningejizidishia mema mengi, wala isingelinigusa dhara; Mimi si chochote ila ni muonyaji na mtoaji wa habari njema (mbashiri) kwa watu wanaoamini.”

[Soorat ul-A'raaf, 7:188]

2. Ni lazima tumuabudu Allah kupitia mfumo alioufundisha Muhammad (صلى الله عليه وسلم). Kumtwi'i Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ni Amri kutoka kwa Allaah: **“Na anacho kupeni Mtume**

(Endelea Kutoka Ukurasa wa 3)

chukueni(basi pokeeni) , na anacho kukatazeni jiepusheni nacho. Na muogopeni Allaah; Hakika Allaah ni Mkali wa kuadhibu.”

[Soorat ul-Hashr, 59:7]

Maana ya aya hii lmeelezwa vizuri sana katika hadeeth hii: “Alituhadithia 'Alqama: Abdullaah (bin Mas'ud) alisema: "Allaah amewalaani wanawake wenye kuwachora watu michoro ya (tattoo), na wale wanawake wanaochorwa michoro ya tattoo), na wanawake wanaozitoka [wanaozinyoa au kuzipunguza] nywele za uso [nyusi] na wale wenye kufanya hivyo, na [wanawake] wanao tengeza mwanya baina ya meno yao ili waonekane wazuri zaidi; hivyo [wote hao] hubadilisha maaumbile ya Allah.” Kauli yake hii (bin Mas'ud) ikamfikia mwanamke mmoja katika kabila la Bani Asd aitwaye Um Ya'qub, huyu akaja (kwa bin Mas'ud) akasema: “imetufikia sisi kuwa wewe (bin Mas'ud) una walaani wanawake [wenye kufanya] kadha wa kadha?” Akasema (bin Mas'ud): “Je , kwa nini nisiwalaani, waliolaaniwa na Mtume (صلى الله عليه وسلم) na wamelaaniwa katika kitabu cha Allaah (Qur'an)?” Akasema yule mwanamke: “nimeisoma (Qur'an) yote, lakini sikuona hayo unayosema [ya kuwalaani hawo wanawake].” Akasema (bin Mas'ud): “Kwa hakika kama umeisoma (Qur'an yote) basi, umeipata [hiyo hukmu ya kuwalaani wanawake hao...]; kwani wewe hukusoma: **“Na anachokupeni Mtume basi pokeeni, na anachokukatazeni jiepusheni nacho.”** Akasema yule mwanamke: “ Ndio nimeisoma.” Akasema (bin Mas'ud): “ Kwa hakika Mtume amekataza mambo hayo [ya tattoo, kutengeza nyushi...].” Akasema yule mwanamke: “lakini mimi nimemuona mke wako [bin masu'd] akifanya mambo haya ? ” Akasema (bin Mas'ud): “nenda ukamtazame, [umwangelie kama anafanya hayo].” Akaenda [mwanamke yule], akamtazama mkewe bin masu'd; lakini hakupata kitu chochote cha kusaidia sababu yake. Hapo akasema (bin masu'd): “angalikuwa [mke wangu] kama ulivyosema [kuwa anafanya mambo hayo ya laana], basi kwa hakika nisingekaa nae[ningekuwa nishamuwacha].” (Imekusanywa na Al-Bukhaare).

[Dalili nyengine ya kuonyesha ulazima wa kufuwata Sunnah:]

“Mwenye kumtwi'i Mtume basi ndio

amentwi'i Allaah (kwani anayoyaamrisha Mtume yanatoka kwa Allaah). Na anayekengeuka (anajidhuru mwenyewe), hatukukupeleka wewe kuwa mlinzi juu yao (wakipotea hulaumiwi wewe).” [Soorat un-Nisaa' 4:80]

Na Mtume (صلى الله عليه وسلم) amesema:

“Mwenye kunitwi'i [kunifwata], amentwi'i Allaah. Na mwenye kuni'asi [asinifuwate], basi amemu'asi Allaah. Na mwenye kumtwi'i kiongozi (amir) niliyemchaguwa, amenitwi'i mimi. Na mwenye kumu'asi kiongozi huyo, basi ameni'asi mimi. ”

(Imekusanywa na Al-Bukhaare)

Pia amesema (صلى الله عليه وسلم): “Ummah wangu wote utaingia peponi isipokuwa wale wanaokataa.” Wakasema (maswahaba), ‘Ewe Mtume wa Allaah, ni nani atakayekataa!?’ Akasema Mtume: (صلى الله عليه وسلم): “Yeyote atakayenitwi'i [atakaye fwata sunnah] ataingia peponi, na yeyote atakayeni'asi [asifwate amri zangu], huyo ndiye aliyekataa [kuingia peponi].” (Imekusanywa na Al-Bukhaare). Mambo yanayoeleza ibada ya Allaah, utwi'ifu na nidhamu, tabia njema, maamrishi, nasiha, mambo yaliyo kubaliwa na mambo yaliyo sisitizwa kama yalivyoelezwa na Muhammad (صلى الله عليه وسلم), kwa ujumla [mambo haya yote] yanaitwa Sunnah. Hii Sunnah imeteremshwa kusistiza na kuelekeza katika kuelewa dini ya Uislamu; [na ni] Kinyume cha mambo ya upotofu na uzushi (bid'ah). Hii Sunnah ni Wahyi kutoka kwa Allaah, wala si fikra, ama mipango ama matamanio ya Mtume (صلى الله عليه وسلم): **“Wala hasemi (hatamki) kwa matamanio (ya nafsi yake). Hayakuwa haya (anayosema) ila ni Wahyi uliofunuliwa (kwake).”**

[Soorat un-Najm, 53 : 3-4]

Kwa hivyo utwi'ifu kwa Sunnah ya Mtume (صلى الله عليه وسلم) ni utwi'ifu kwa Allaah.

Haitakikani kuwepo na upinzani wala ubishi katika kufwata Sunnah ya Mtume (صلى الله عليه وسلم). Ni lazima Mtume (صلى الله عليه وسلم) awe ndiye hakimu (mwamuzi) katika mambo yote. Kama vile Allaah alivyoamrisha wazi wazi: **“Laa! Naapa kwa (haki ya) Mola Wako! Wao hawawi wenye kuamini (kweli kweli) mpaka wakufanye (wewe ndiye) hakimu (mwamuzi) katika yale wanayokhitalifiana, kisha wasione uzito nyoyoni mwao juu ya hukumu**

uliyotoa, na wanyenykee kabisa.”

[Soorat un-Nisaa', 4:65]

“Msifanye wito wa Mtume baina yenu kama wito wa nyinyi kwa nyinyi. Hakika Allaah Anawajua miongoni mwenu wale waondokao kwa

utoro wakujificha. Basi wajihadhari wale wanao khalifu amri Yake, Usije ukawapata msiba au ikawapata adhabu (chungu) iumizayo.”

[Soorat un- Noor, 24:63]

Mtume (صلى الله عليه وسلم) amesema:

“Yeyote atakayefanya jambo ambalo halimo katika mfumo wa amri (Uislamu) yetu, [jambo hilo] litakataliwa.”

(Imekusanywa na Muslim & Al-Bukhaaree kupitia maneno mengine) Sunnah ya Mtume (صلى الله عليه وسلم) kwa hakika ina hifadhiwa kama vile Allaah alivyoahidi kuokowa Uislamu kutokana na uharibifu na uovu wa ki binaadamu. Kufuata Sunnah ya Mtume (صلى الله عليه وسلم) ndio uhakika wa kukiri na kuikubali kalima hii ya: **“MUHAMMAD NI MTUME WA ALLAAH”: “Sema: Ikiwa nyinyi mnampenda Allaah basi nifuateni (mimi); (hapo) Allaah atakupendeni na (atakufutieni) atakughufurieni madhambi yenu. Na Allaah ni Mwenye Maghufira na Mwenye kurehemu.”** [Soorat aal-'Imraan, 3:31]

KWA MUKHTASARI

Kalima ya kukubali kuwa Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ni Mtume wa Allaah; ni sehemu muhimu sana ya imani. Ni lazima tumuamini [na tumfuwate] Muhammad (صلى الله عليه وسلم) katika mambo yote aliyotuambia kuhusu Uislamu. Yeye (صلى الله عليه وسلم) ni lazima afuwatwe katika amri zote alizotuambia tufanye, na vile vile ni lazima tujiweke mbali na makatazo yote aliyokataza. Utwi'ifu kwa Muhammad (صلى الله عليه وسلم) ni utwi'ifu kwa Allaah. Ametuwachia [amri zote za] yote yatakayo tupeleka Al-Jannah (peponi); Na ametutahadharisha na kutuonya na yote yale yanayompeleka mtu kwenye moto.

Walhamdulillahillaahi Rabbil 'Aalameen.